

Bezoekersgids
januari – april 2016

Programma januari – april 2016

Para / Fictions

29 januari 2016 – 9 april 2017

BEGANE GROND

GesamttkkunsttMeshuggahhLaandtttt

Charlemagne Palestine

29 januari 2015 – 1 mei 2016

TWEEDE VERDIEPING

Relational Stalinism – The Musical

Michael Portnoy

29 januari – 6 maart 2016

DERDE VERDIEPING

Welkom

Wat betekent het om visie te hebben in een tijd van continue verandering, of die nu esthetisch, politiek, ecologisch of zelfs spiritueel is? Dit is een vraag die zowel kunstenaars als instituten zichzelf voortdurend moeten stellen.

De kern van de tentoonstelling van kunstenaar en performer Michael Portnoy, die hij omschrijft als “zes weken de wereld omsmeden”, is een ferme stellingname tegen bepaalde soorten kunst van vandaag. Het is zijn overtuiging dat de kunstwereld ons recentelijk (en schrikbarend veel) voorziet van een perfect getimede soort performance, die erom vraagt uitgedaagd en verbeterd te worden. *Relational Stalinism - The Musical* brengt ons een voorstel voor (een) nieuwe soort(en) performance die, als een soort evolutionaire kritiek, de grenzen vormt van de taal en het gedrag van de deelnemers.

GesamttkunnstMeshuggahhLaandttt op onze tweede verdieping neemt ons mee op een levendige reis door het universum van performer, beeldhouwer, geluids- en beeldend kunstenaar Charlemagne Palestine. Zijn rituelen en sjamanistische bedwelmingen worden getoond aan de hand van een selectie uit zijn uitgebreide oeuvre, waaronder zijn vroege performances, tekeningen met experimentele muzieknotaties, beeldende kunstwerken vergeven van knuffeldieren, evenals zijn uit de kluiten gewassen ideeën voor het *God-Bear Museum*. Uitgerust met *shmatas*, trillende muren en maximalistische pianoklanken, vormt *GesamttkunnstMeshuggahhLaandtt* Palestine's eerste grootschalige solotentoonstelling in Nederland, die ontstond in samenwerking met Kunsthalle Wien.

Beiden barstensvol met *meshuggah* energie, vieren New Yorkers Portnoy en Palestine (de laatste vormt meer een Nestor voor de generatie van de eerste) een feest van weerstand. Zij zetten routes uit om te reflecteren op hedendaagse kunst en haar instituten, en de radicale manieren waarop performance onderdeel kan zijn van het kunstenaarsoeuvre, zonder gebruikt te worden als het “medium du jour” van institutionele marketingafdelingen.

En op onze begane grond zet Witte de With zijn programma van kunstenaarsopdrachten voort, dit jaar beginnen we met het in Berlijn gevestigde duo Calla Henkel en Max Pitegoff. Zij bouwen voort op hun onderzoek naar taalkundige stijlfiguren, gebruikt door beginnende ondernemers. Beiden geven zo vervolg aan Witte de With's interesse in kunstenaars met een literaire inslag.

Haal bij onze boekwinkel vooral een exemplaar op van onze nieuwste publicatie, waarvoor we kunstenaars uitnodigden met ons te reflecteren op actuele ontwikkelingen in de hedendaagse kunst in het kader van ons 25-jarig jubileum in het afgelopen jaar. En kijk vooral ook op www.wdwreview.org voor de laatste artikelen van onze online journal *WdW Review*.

Met hartelijke groet, en op een verbeeldingsrijk nieuw seizoen in 2016!

Defne Ayas

Para | Fictions

BEGANE GROND

Als zowel kunst als literatuur vormen van denken zijn, wat ontstaat of gaat verloren in kruisbestuivingen, vertalingen en interactie tussen de twee? Zijn hun scheidslijnen willekeurig of eenvoudig te overbruggen? Hoe omhullen en onthullen beide vormen zich binnen de expositieruimte? Hoe verhoudt maken zich tot schrijven, en bekijken zich tot lezen?

Witte de With presenteert *Para | Fictions*, een reeks van voortdurend onderzoek op de begane grond dat deze vragen centraal stelt via het werk van zes kunstenaars; Calla Henkel & Max Pitegoff, Mark Geffriaud, Laure Prouvost, Oscar Santillan en Lucy Skaer. Elk project gaat uit van een andere artistieke methodologie, die volgt uit een combinatie van de visuele interesses en literaire achtergrond van elke kunstenaar, om te onderzoeken hoe levensvatbaar het is 'referentie' als 'vorm', en 'vertaling' als 'co-auteurschap' te zien.

De *Para | Fictions* serie ontsproot uit de bijzondere overeenkomsten tussen literatuur en beeldende kunst in de hedendaagse cultuur.

Foreword

Calla Henkel & Max Pitegoff

29 januari - 10 april 2016

Het in Berlijn gevestigde duo Calla Henkel en Max Pitegoff presenteert een samenkomst van oude en nieuwe werken rond hun onderzoek naar het consumptiegedrag en de verbondenheid van startende ondernemers. Samen met hun werk is een fragment te zien uit een nog te voltooien roman door de in New York gevestigde kunstenaar en schrijver Emily Segal (mede-oprichter van het collectief K-HOLE en voormalig creatief directeur bij Genius), dat een brug slaat tussen technologie en kunst en dat gedurende de loop van de tentoonstelling in drie delen wordt geïnstalleerd.

BINNENKORT

Oscar Santillan

22 april - 3 juli 2016

Lucy Skaer

15 juli - 2 oktober 2016

Mark Geffriaud

14 oktober 2016 - 4 januari 2017

Laure Prouvost

27 januari - 9 april 2017

GesamttkkunnsttMeshuggahhLaandtttt Charlemagne Palestine

TWEEDE VERDIEPING

Witte de With Center for Contemporary Art presenteert *GesamttkkunnsttMeshuggahhLaandtttt*, een solotentoonstelling met performer, geluid- en beeldend kunstenaar Charlemagne Palestine, die ook enkele jaren in Rotterdam werkte en woonde. De tentoonstelling presenteert diverse werken uit het oeuvre van de kunstenaar, waaronder vroege videowerken, sculpturen, schilderijen, installaties en geluidsopnames. Palestine werkt vanuit een zeer persoonlijk universum van rituelen, bedwelming en sjamanisme. In de afgelopen vier decennia werkte de kunstenaar met een scala aan media om experimentele muzikale composities, fysieke performances en, in latere jaren, beeldend werk te creëren dat gekenmerkt wordt door speelgoedbeesten. Voor Palestine gelden vooral teddyberen als krachtige sjamanistische totems, die hij liefkozend *Divinities*, oftewel goddelijke wezens, noemt.

Het hoorbare hart van de tentoonstelling is een concertvleugel, die beschouwd kan worden als een nieuwe grootschalige versie van het zogenaamde *God-Bear Museum Model*, een ontwerp voor een nieuw soort museum waar muziek en performance evenzeer welkom zijn als schilderkunst. Ook zijn in de tentoonstelling Palestines unieke muziek- en geluidsannotaties te zien, een verzameling werk op papier waarin de kunstenaar geluid naar beeld vertaalt.

Op 2 en 3 april 2016 voeren Charlemagne Palestine en Simone Forti een nieuwe versie uit van hun performance *Illuminations* bij de Vleeshal Markt, georganiseerd door de Vleeshal, Middelburg.

Charlemagne Palestine werd in 1947 in Brooklyn geboren in een Joodse familie, en verwierf erkenning in de jaren zestig met zijn experimentele composities en performances. Hij werd al snel een flamboyante verschijning in de creatieve kringen van New York en werkte samen met choreograaf Simone Forti, kunstenaars Tony Conrad en Richard Serra, en voerde performances uit met avant-garde kunstenaar La Monte Young en componisten Terry Riley, Philip Glass en Steve Reich. Ondanks de kunsthistorische consensus over dat tijdperk en zijn tijdgenoten heeft Palestine zich altijd verzet tegen de term minimalisme en omschrijft zichzelf liever als "maximalist". In latere jaren toerde de kunstenaar door Europa en vestigde zich kort tijd in Nederland, waar hij woonde en werkte in Rotterdam.

Gedurende de tentoonstelling zal de kunstenaar diverse performances presenteren.

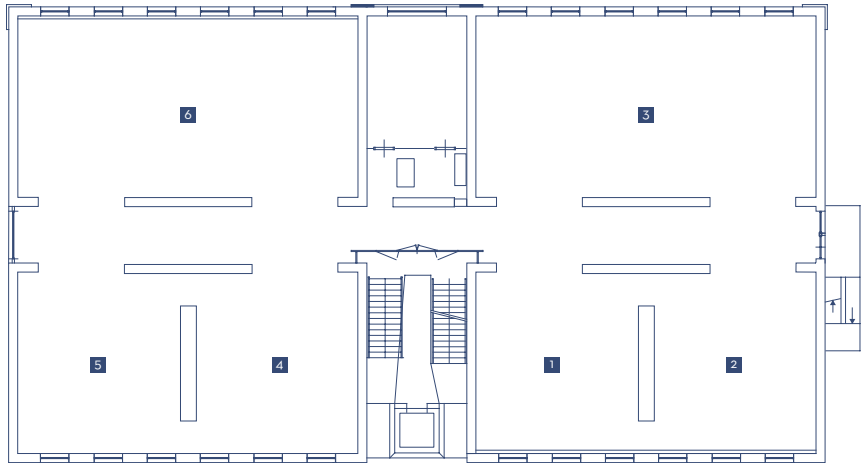
EVENT

Tuning - Detuning / Noting - Denoting
Donderdag 17 maart 2016, 18 uur

Dit programma draait om de dynamiek tussen geluid en geschriften en bestaat uit experimentele performances en korte lezingen, met bijzondere aandacht voor de visuele muzieknotaties van Charlemagne Palestine.

In samenwerking met DE PLAYER als onderdeel van hun *Pushing The Score* programma.

Plattegrond

PERFORMANCES 1 2

Body Music I, 1973-74
12:54 min, z/w, geluid; geproduceerd door
Palestine bij Art / Tapes / 22 in Florence
Courtesy Electronic Arts Intermix

Body Music II, 1973-74
8:09 min, z/w, geluid; geproduceerd door
Palestine bij Art / Tapes / 22 in Florence
Courtesy Electronic Arts Intermix

In de jaren zeventig begon Charlemagne Palestine zijn onderzoek naar conceptuele performance en *body art* te verdiepen aan de hand van een nieuw medium: film. De twee performances *Body Music I* en *Body Music II*, die beiden tot stand kwamen in een verlaten Toscaanse villa, vormden het begin van een reeks werken die tussen 1974 en 1979 gemaakt werden.

Aan het begin van *Body Music I*, knielt de kunstenaar neer in een witte kamer naast een knuffel, terwijl hij op meditatieve wijze neuriet, en wiegt zichzelf in een tranceachtige staat. Naarmate de performance vordert lijkt het steeds meer op een ritueel, terwijl de spanning stijgt door de stem en bewegingen van de kunstenaar. Zijn lichaam creëert een resonantie die uiteindelijk uitloopt in een gecontroleerde extase. De kunstenaar werpt zichzelf net zo lang tegen de muren tot hij uiteindelijk uitgeput neervalt en stil wordt.

Body Music II vervolgt deze fysieke vertalingen van de psyche: Palestine rent rondjes door de kamers van een verlaten gebouw terwijl hij zichzelf ritmisch toezingt. Ook hier neemt de spanning almaar toe totdat het een extreem niveau bereikt: terwijl hij het lied inmiddels schreeuwt, rent hij door de lege kamers tot hij door zijn knieën zakt.

De spanning wordt vergroot door de steeds heftiger schokkende bewegingen van de camera die de kunstenaar voor zijn borst houdt. Zoals in veel van zijn video's gebruikt de kunstenaar in deze werken zijn stem en lijf om zijn innerlijke staat te verbeelden middels

een rituele catharsis. Door acties voor of met de camera af te wisselen, vervaagt Palestine de grenzen tussen objectieve en subjectieve perspectieven.

You Should Never Forget The Jungle, 1975
11:09 min, kleur, geluid
Courtesy Electronic Arts Intermix

De video *You Should Never Forget The Jungle* werd in 1975 in Keulen geproduceerd en bevat allerlei voorwerpen die tekenend zijn voor Charlemagne Palestine: een glas cognac, messen, sjaals en teddyberen. Deze film toont een schaars geklede Palestine in een gesloten ruimte. Hij houdt een glas cognac vast en lijkt in een trance te verkeren. Terwijl hij continu zingt, begint Palestine zichzelf tegen de muren aan te gooien. Zijn ritmische bewegingen getuigen van een onstuitbaar verlangen en lijken op een wanhoopspoging om uit te breken. Dit werk verenigt twee tegenstrijdige tendensen: terwijl de kunstenaar zichzelf volledig overgeeft aan het sjamanistische ritueel, lijkt hij tegelijkertijd te willen ontsnappen aan deze bedreigende en verstikkende situatie. Palestine laat het verband zien tussen de mens als dier en de mens als rationeel denkend wezen. Deze tegenstelling verwijst naar aloude gebruiken van de mens, waarbij het lichaam gebruikt wordt om tot een 'primitieve' staat van zijn te komen.

St. Vitas Dance, 1975
8:50 min, kleur, geluid
Courtesy of Electronic Arts Intermix

St. Vitas Dance werd ook in 1975 in Keulen gemaakt, en bevat enkele karakteristieke objecten. In *St. Vitas Dance* zit Palestine voor een etalage gevuld met teddyberen, poppen en sjaals. Alleen zichtbaar als schaduw houdt de kunstenaar de camera voor zich als een verlengstuk van zijn lichaam. Terwijl zijn gehele wezen op lijkt te gaan in zijn gezang, vormen de camerabeelden een abstractie van pure beweging, als ware het symbolische gebaren en rituelen.

Where It's Coming From, 1977
56:50 min, z/w, geluid; geproduceerd door
de Appel arts centre, Amsterdam
Courtesy Electronic Arts Intermix

Where It's Coming From bestaat uit een uitgebreide dialoog tussen Charlemagne Palestine en Wies Smals in de tentoonstellingsruimte van de Appel arts centre in Amsterdam. Samen praten zij over kunst, performance en *body art*, en over de camera als katalysator. Terwijl Palestine over zijn werk en de onderliggende filosofie hiervan praat, komt in de ondertoon van het verhaal de rol van de camera naar voren: de al dan niet verhulde aanwezigheid ervan, de manier waarop de camera de persoonlijke arena binnendringt, de camera als voyeur en als catharsis. Palestine gebruikt zijn archetypische voorwerpen, wikkelt zichzelf in sjaals, praat via knuffels, maar komt ook steeds dichterbij zijn gesprekspartner en lijkt haar haast te bedreigen met zijn camera.

KNUFFELS

Al tijdens zijn jeugd was Charlemagne Palestine geobsedeerd door knuffels. Als kind zag hij de knuffels als vrienden en kameraden, maar later werden ze het middelpunt van zijn artistieke creatie. Omdat hij zichzelf ging verdiepen in andere culturen, integreerde Palestine primitivistische elementen in zijn stedelijke, Amerikaans-Joodse herkomst. Zo reisde hij bijvoorbeeld naar Europa met een rode koffer die slechts knuffels bevatte. Gefascineerd door het zieloze animisme van deze pluche dieren, verheft hij deze (in zijn eigen woorden) 'goddelijke speeltjes' in zijn performances, en plaatst hij talloze knuffeldieren - 'mijn muzes, mijn *Divinities*, mijn goden' - rond zichzelf en zijn piano tijdens tentoonstellingen en concerten.

Dit 'heilige speelgoed' verandert in fetisj-objecten die als levende wezens gezien worden (vergelijkbaar met totems in Oriëntaalse of Afrikaanse culturen). Het speelgoed verwordt tot iets hogers, een samenloop van de alledaagse dualiteit: enerzijds bijzonder heilig, anderzijds verspilde popcultuur rotzooi.

Palestine verheft ze tot sjamanistische totems of heilige figuren. Tot vandaag de dag spelen knuffels een bijzonder belangrijke rol in het werk van Palestine.

Peluche Walls, 2011
Roterend wandelement met goddelijk speelgoed;
220 × 202 × 30 cm

Het merendeel van de knuffels die Palestine gebruikt, zijn gevonden in tweedehandswinkels, of 'weeshuizen' zoals de kunstenaar ze zelf graag noemt. Wanneer de knuffels worden weggegooid, krijgen ze voor Palestine een geheel nieuw aura, welk hij eert door er speciale altaren voor te bouwen. De *Peluche Walls*, nooit eerder tentoongesteld, kunnen ook worden gezien als zulke altaren: de afgewezen knuffels zijn bevestigd aan een hekwerk dat wordt ondersteund door een houten constructie, en veranderen zo in sjamanistische totems.

Parachutists D-Day P-Day, 2000
Metaal, draad, stof en goddelijk speelgoed;
afmetingen variabel

Of ze nu staan uitgesteld op de piano, aan de muren of in koffers - de knuffels spelen altijd een centrale rol. Als onderdeel van de tentoonstelling *D-Day P-Day* in 2001 presenteerde Palestine zijn knuffels op een nieuwe manier, door 130 exemplaren aan het plafond te hangen met kleine parachutes. De parachutisten doen denken aan de Tweede Wereldoorlog en de geallieerde invasie in Normandië.

Palestine wilde zijn *Divinities* graag overal mee naar toe nemen tijdens zijn reizen. Daarom begon hij over de wereld te toeren met alleen zijn rode koffer. Als onderdeel van de tentoonstelling presenteert Witte de With vijf koffers gevuld met knuffels die - net als de *Peluche Walls* of de uitgestalde knuffels op de piano - doen denken aan altaren gewijd aan goddelijke dieren.

TEDDYBEREN

Het terugkerende fenomeen van de teddyberen herinnert ons er niet alleen aan dat de teddy-

beer in 1902 in Brooklyn – de geboorteplaats van Palestina – werd uitgevonden, maar suggereert ook dat de kunstenaar afstand wil nemen van de academische, formele en intellectuele tendensen in de Westerse kunst en muziek. In tegenstelling tot de andere *Divinities*, die als *ready-made* fungeren, worden de teddyberen in opdracht van de kunstenaar geproduceerd.

GOD-BEARS 3

In de jaren zeventig plaatste Charlemagne Palestine al knuffels op zijn piano tijdens concert performances. Net als de altaren die hij maakt voor of van deze dieren verwijst dit naar de sacralisering van het alledaagse. In 1987 bereikte dit een hoogtepunt met de vijf-meter-hoge teddybeer figuur *God Bear*. De “verheiliging” van dit uitvergroete kinderspeelgoed uit zich niet alleen in de drie-eenheid (in de drie hoofden of het ‘Janus-lichaam’ van de beer), maar ook in de begeleidende tekst en performance zelf.

Als onderdeel van *Auf der Suche Nach God-Bear* (‘Op zoek naar *God-Bear*’) op Documenta 8, werden verschillende knuffels als offergaven aan de voeten van de gigantische teddybeer gelegd, als ware het een soort ‘gouden kalf’. Bovendien riep Palestine tijdens zijn performance de geesten op van Andy Warhol, Claes Oldenburg en Richard Steiff, die hij uitriep tot de voorvaders van de monumentale sculptuur. Terwijl hij Richard Steiff, de neef van oprichtster Margarete Steiff, vereerde als de uitvinder van de teddybeer, nam hij Andy Warhol als voorbeeld van de ontkenning van persoonlijke herkomst: Palestine zag het feit dat Warhol zijn Tsjechische achternaam Warhola veramerikaniseerde door de laatste letter te verwijderen, als een ontkenning van zijn voorvaders. Tot slot werd Claes Oldenburg verwelkomd in de cirkel van voorvaders als de uitvinder van de ‘zachte sculptuur’; de manier waarop Oldenburg alledaagse objecten vergroot tot monumentale sculpturen in de publieke ruimte, ligt aan de basis van *God-Bear*. De uitvergroete beer werd door Palestine

beschreven als een ‘symbool van eenheid en liefde voor alle mensen’ en veroorzaakte een behoorlijke ophef toen Palestine protesteerde tegen het feit dat men het werk aan de uiterste rand van de tentoonstelling wilde plaatsen. Op eigen initiatief liet hij het werk – dat oorspronkelijk na de performance verwijderd zou worden – verplaatsen naar de andere sculpturen in de tentoonstelling. Op die manier protesteerde hij ertegen dat het werk bestempeld werd als onderdeel van een performance programma. Palestine beschouwde dit als discriminerend aangezien het monumentale werk gezien zou moeten worden als autonoom sculptuur en niet gereduceerd tot attriboot.

God-Bear Museum, 2015
Stalen frame; afmetingen variabel

Het *God-Bear Museum* is gebaseerd op een idee van het ideale museum en is afkomstig van het drie-hoofden-tellende sculptuur van een enorme teddybeer (*God-Bear*), dat in 1987 tijdens Documenta 8 in Kassel werd tentoongesteld door Charlemagne Palestine. Zijn tentoonstelling bij Witte de With omvat onder andere een grootschalig ontwerp voor zijn museum, waarvan het stalen frame de architectonische structuur toont.

SCHILDERIJEN

Pictorial Aereograms, 1978
Verf op doek; 242 × 205 cm / 132 × 100 cm / 79 × 114 cm

De *Pictorial Aereograms* zijn gebaseerd op het idee van vliegen. De pijlen, die in alle richtingen wijzen in de pictogrammen, herinneren ons niet alleen aan het feit dat Palestine een vliegbrevet bezit, maar verwijzen ook naar de Bösendorfer concertpiano, waarvan het geluid de kunstenaar doet denken aan een ‘vliegtuigmotor’.

Charlemagne Palestine gebruikt verf om sommige van zijn grote knuffels te decoreren en een magische bezieling te geven. Het gebruik van verf wordt een soort tovenarij waarmee een object van heilige symbolen

wordt voorzien. De afbeeldingen en symbolen doen denken aan Afrikaanse of Indiase kunst.

TREMBLING WALLS 4

Trembling Walls wordt opnieuw uitgevoerd in Witte de With, en was in een eerdere versie te zien bij Lucio Amelio en Sonnabend Gallery in de jaren '70. Met dit werk maakt Palestine de doorgaans onwaarneembare geluidsgolven zichtbaar. De kunstenaar plaatste meerdere luidsprekers dicht bij een structuur van metalen platen en hout, waardoor het metaal gaat neurien en trillen. Het vluchtige geluid wordt zo tastbaar en toont zich als een fysieke eenheid waar we ons lichamelijk toe kunnen verhouden.

SCHETSEN EN MUZIEK COMPOSITIES 5

Palestine, die nooit bladmuziek volgt wanneer hij speelt, is vooral bekend door zijn excentrieke, geïmproviseerde pianospel. De *Book Scores* zijn bedoeld als symbolische composities en bestaan uit verschillende muzieknotaties, waarvan de veel voorkomende blanke pagina's verkreukeld of beschilderd zijn. Vele schetsen en ontwerptekeningen visualiseren geluid en de manier waarop dit zich door de ruimte verspreidt. De abstracte tekeningen – waarvan de meesten ongedateerd zijn – doen denken aan composities die voorbij gaan aan de traditionele notatiesystemen. Ze verbeelden stromen van energie, sonische structuren en geluid als puur materiaal.

PIANO 6

Palestines eerste ontmoeting met een Bösendorfer Imperial concertpiano, in het California Institute of Arts in 1969, had een blijvende invloed op zijn artistieke carrière. Zijn fascinatie voor de piano, die in totaal 97 toetsen en een bereik van acht octaven

heeft, was vooral gebaseerd op haar uitstekende resonantie. Nadat hij het vijf-urige werk *Spectral Continuum* op de Bösendorfer vleugel in CalArts had gespeeld, voerde hij het stuk in New York uit op een Steinway vleugel. Na een uur stopte hij het concert, omdat de piano onvoldoende rezoneerde.

In 1972 produceerde hij *Piano Drone*, een werk met langzaam overlappende en veranderende boventonen en elektronische drones die kenmerkend zijn voor Palestines piano- en orgelwerken. In *Strumming Music* (1974) slaat Palestine de sleutels van de Bösendorfer piano aan als een flamenco gitarist. Door de forte pedaal ingedrukt te houden wordt een veelheid van verschillende geluidstructuren gekristalliseerd uit eenzelfde toon. Palestine ontdekte dat de Bösendorfer vleugel de “sa” benaderde, een van de tonen in traditionele Indische muziek. De “sa” wordt gelijkgesteld met de “do”, de grondtoon van de Westerse muziek. Palestine beseftte dat het midden E op een Bösendorfer klinkt als het geluid van het noorderlicht, door de manier waarop het hele spectrum van de boventonen op elkaar reageren. Palestines improvisaties leiden tot fysieke manische ervaringen die hij blijft thematiseren in zijn performances: “Voor elke performance bereid ik me voor als een sjamaan. Ik kleeed me speciaal voor elke gebeurtenis, een speciaal overhemd, speciale broek, speciale sokken, speciale schoenen, speciale sjaals. Ik drink mijn speciale magische Cognac uit een speciaal magisch kristallen glas en creëer een altaar met mijn Muzen, mijn knuffels, mijn goden, mijn Tussenpersonen met het goddelijke!”

Tijdens de duur van de tentoonstelling is er een opname van *Nothing to Say, only Listen*, een nooit uitgebracht stuk, door de hele ruimte te horen.

Fotografie door Aad Hoogendoorn

Relational Stalinism – The Musical

Michael Portnoy

DERDE VERDIEPING

Relationeel Stalinisme

Het Relationeel Stalinisme kwam op in een theater buiten het theater in de verstrooide Benelux van het begin van de eenentwintigste eeuw. Het was een reactie op de verstikkende immateriële 'kudzu' die de museumzalen wereldwijd overgroeide (denk aan Post-Franse Post-Conceptuele Dans, Dans-die-we-geen-dans-kunnen-noemen, Humorloos Minimalisme, Feel-Good Participatie Lolbroekerij (m.a.w. te veel zee-egels) en Performance zonder echte kwaliteiten buiten het uitzuigen van door het hof goedgekeurde historische referenties (m.a.w. Referentie Brei). De belangrijkste dogma's van Relationeel Stalinisme zijn: Aanmoedigen van Verwarring, 'Logocratische' Uitbundigheid en Kluchtig Gedrag.

Relationele Stalinistische werken gebruiken een glibberige ijzeren vuist om de toeschouwer van zijn persona te ontkoppelen en hem de ruimte in te lanceren, waar de waarheid alleen tastbaar is via hogere vormen van irrationaliteit.

Deze uitzonderlijke vorm van carnavaleske wereldvorming adopteert het ultra minimale (museale) performance palet als een beperking (performers, in een ruimte, dat is het dan) om het uit het monochrome in een 'schaambotanie' van slinkse, levenslustige vertakkingen te duwen die de taal en het gedrag van de performers tot het uiterste oprekken; dat alles ten dienst van de uitvinding.

PERFORMANCES

Elke donderdag, zaterdag en zondag, doorlopend van 14 tot 18 uur

Relational Stalinism – The Musical is een serie van nieuwe performances door kunstenaar Michael Portnoy. De serie is ontwikkeld in samenwerking met dansers, acteurs en zangers en wordt gedurende zes weken uitgevoerd in de zes bovenste zalen van Witte de With Center for Contemporary Art. Met een mix van cryptisch rollenspel, experimentele komische sketches, hyperactieve toeschouwers, melodramatische opera intermezzo's, prog-rock micro-dance en tranentrekkende theoretische monologen neemt Portnoy bezit van het instituut. Door futurologie met satire te combineren, bouwt dit project voort op bestaande toepassingen in de performancekunst en zet aan tot evolutionaire performance-critiek.

Relational Stalinism – The Musical is deel van Portnoys *Improvement League*, een project dat de kunstenaar startte tijdens de Biënnale van Taipei in 2010. Het project heeft als doelstelling om bestaande 'soorten' kunst te 'verbeteren', zoals in plantenteelt een ras wordt aangepast door snoeien, verpotten en te kruisen.

Meer informatie over de verschillende performances vindt u op het inlegblad in deze gids.

EVENTS

Relational Stalinism, Filmavond
Donderdag 4 februari 2016, 18.30 - 20 uur

Performance Taxonomies, Lezingen
Donderdag 3 maart 2016

The Particurbation Room – Museumnacht010
Zaterdag 6 maart 2016, 22 - 0 uur

Publiek Programma

Artists' Ideals and the Ideal Curator

Witte de With Conferentie

Vrijdag 12 februari 2016, 12 - 16 uur

Locatie: Witte de With, Auditorium

Taal: Engels

Sprekers: Rhea Dall & Kristine Siegel (PRAXES) met Chris Evans (kunstenaars), Grégory Castéra (Council) met Kobe Matthys (kunstenaar / curator), Adam Sutherland (Grizedale Arts) met Laure Prouvost (kunstenaar) en Emily Pethick (Showroom, Londen) met Wendelien van Oldenborgh (kunstenaar)

Zijn curatoren in staat zelf hun beroep tegen het licht te houden? Waar en hoe past de visie van het publiek, de criticus, de instelling, en bovendien de kunstenaar binnen het creëren van tentoonstellingen? Symposia over het vak van curator leggen vooral de nadruk op definities van de praktijk en theoretische benaderingen. Weinig aandacht wordt besteed aan de werkelijke relatie tussen kunstenaars en curatoren, en hoe kunstenaars zich binnen het veld bewegen. Deze conferentie brengt een internationale groep sprekers samen om in duo's te reflecteren op gedeelde casussen en historische correspondenties tussen gesprekspartners. Daarbij ligt de nadruk niet alleen op de selectie en samenstelling van tentoonstellingen, maar ook op omkeringen en wendingen van hun eigen relaties.

Deze conferentie wordt georganiseerd door Witte de With ter gelegenheid van Art Rotterdam 2016.

Performance Taxonomies

Lezingen

Donderdag 3 maart 2016

Locatie: Witte de With, Auditorium

Taal: Engels

Wat zijn de huidige soorten performance die nu te zien zijn bij instituten, van post-dans tot de terugkerende readymade? Wat voor genetische mutaties en mogelijkheden kunnen we ons voorstellen? Deze avond biedt een serie van huidige en toekomstige visies op performance door belangrijke curatoren, kunstenaars en pedagogen in het veld. Door actuele soorten performance te analyseren zullen zij speculeren over verbeteringen van het "gebruikelijke" model.

Publicaties

DOORLOPEND

WdW Review

www.wdwreview.org

WdW Review komt met Deel 2 met daarin stukken van nieuwe redacteuren (Londen, Brussel, Mexico Stad), een aankomende *Sediments* bijdrage (met teksten over afro-futurisme, een kunstenaarsbijdrage van Constant Dullaert), beeldanalyses (recente bijdragen onderzochten *New York Post* covers en het vrouwelijk lichaam in de popcultuur) en tekeningen van Danna Vajda en Winne T. Frick, gericht op Christopher Williams' iconische *Artforum* cover.

VERS VAN DE PERS

Art In The Age Of...

Met bijdragen van Rossella Biscotti, Alexandra Bradford, James Bridle, Nina Canell, Céline Condorelli, John Gerrard, Natasha Ginwala, Femke Herrengraven, David Jablonowski, Mike Jay, Navine G. Kahn-Dossos, John Menick, Trevor Paglen, Mohammad Salemy, Susan Schuppli, Jose Antonio Vega Macotela, Anton Vidokle en anderen.

Deze publicatie brengt het één jaar durende tentoonstellingsprogramma uit 2015 bij Witte de With in kaart, dat de kunstproductie in de 21e eeuw heeft onderzocht, waarbij de focus lag op de rol van energie en grondstoffen, wereldwijde digitale data en asymmetrische oorlogsvoering binnen de creatie van de kunst en de verspreiding ervan. *Art In The Age Of...* presenteert interviews en essays van de belangrijkste deelnemers aan het programma, afgewisseld met artistieke interventies.

Bit Rot

Douglas Coupland

Douglas Couplands nieuwste boek richt zich op onderwerpen als de ondergang van de middenklasse, de opkomst van het internet en zijn impact op ons leven, en nodigt kortom uit bestaande twintigste-eeuwse opvattingen over wat de toekomst is en wat deze zou kunnen zijn te verwerpen. Vernoemd naar een fenomeen waarin digitale bestanden van elke aard spontaan (en snel) ontbinden, beschrijft het volgens Coupland ook de manier waarop zijn brein aanvoelt sinds 2000. *Bit Rot* combineert korte verhalen met essays en vormt een narratief dat parallel loopt aan Couplands solotentoonstelling bij Witte de With in 2015.

Character Is Fate:

Piet Mondrian's Horoscope

Willem de Rooij

Willem de Rooijs *Character Is Fate: Piet Mondrian's Horoscope* presenteert de historische en unieke stukken van Piet Mondriaans horoscoop (begin 2015 door het Nederlands Instituut voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) opgenomen in hun collectie), waarmee deze, en hun astrologische lezingen door theosoof Adriaan van de Vijssel, toegankelijk worden gemaakt voor een breder, Engels sprekend publiek.

Biografieën

PARA / FICTIONS

Calla Henkel (1988, US) en **Max Pitegoff** (1987, US) werken samen sinds ze beiden op Cooper Union School of Art in New York zaten, waar ze afstudeerden in 2011. Van 2013 tot 2015 runden zij New Theater in Berlijn. Pitegoff en Henkel hadden recentelijk solo-exposities en performances in het Whitney Museum, New York (met New Theater) en Galerie Isabella Bortolozzi, Berlijn (beide 2015). Hun werk is ook tentoongesteld in onder andere Kunsthalle Wien, Museum Morsbroich, Kunsthalle Bern en het Museum of Contemporary Art North Miami.

Oscar Santillan (1980, EC) suggereert in zijn werk het bestaan van een plek waar de grenzen van wat mogelijk is kunnen worden verlegd. Santillan ontving een Master Sculptuur van Virginia Commonwealth University - VCU (US) en volgde een residency bij Delfina Foundation (EN), Jan van Eyck (NL), Fondazione Ratti (IT), Skowhegan (US) en Seven Below (US). Zijn werk is onder andere tentoongesteld bij het Centraal Museum (NL), 'Carrillo Gil' Museum of Art (MX), STUK (BE), Fundacion ODEON (CO), Irish Museum of Modern Art (IE), Nest (NL), Galleria Mazzoli (IT), Copperfield (EN), Bonnefanten Museum (NL), NoMINIMO (EC), Vogt Gallery (US) en Bial de Arte Paiz (GT). Over Santillans werk is geschreven in artikelen, recensies, en interviews gepubliceerd in onder andere *Frieze*, *Art Pulse*, *Art Forum*, *Art Nexus*, *Art News*, *Art Monthly*, *Exibart* en *The Blank*.

GESAMMTKKUNNST- MESHUGGAHHLAANDTTT

Charlemagne Palestine (1947, US) woont en werkt in Brussel. Hij heeft meer dan 20 solo albums uitgebracht en trad in de afgelopen

40 jaar wereldwijd op. Zijn werk is internationaal tentoongesteld in publieke en private instituten, waaronder de Biënnale van Venetië; Whitney Museum of American Art, New York; Museum of Modern Art, New York; Moderna Museet, Stockholm; Kunsthalle, Basel; Palais des Beaux-Arts, Brussel; Stedelijk Museum Amsterdam; Documenta 8, Kassel; Walker Art center, Minneapolis; Art Institute of Chicago; Centre d'Art Contemporain, Geneve; Musée d'Art Contemporain, Montreal; en Wiels, Brussel. In 2014 nam hij deel aan de Whitney Biënnale en deed een performance met Simone Forti bij MoMA in New York en bij het Louvre in Parijs.

RELATIONAL STALINISM – THE MUSICAL

Michael Portnoy (1971, US) heeft een achtergrond in dans en stand-up komedie, maar liep in 2006 over naar de beeldende kunst. Zijn op performance gebaseerde werk creëert hij in een scala aan media, van interactieve installaties en sculptuur, video en schilderkunst, tot schrijven en het maken van theater en tentoonstellingen. Zijn werk was te zien in internationale musea, galleries, theaters en podia, zoals Centre Pompidou, Parijs (2015 & 2010); Stedelijk Museum Amsterdam (2014); Cricoteka, Krakow (2014 en 2012); Palais de Tokyo, Parijs (2013); KW Institute for Contemporary Art, Berlijn (2013); The Kitchen, New York (2013); dOCUMENTA 13, Kassel (2012); Objectif Exhibitions, Antwerpen (2011); de Biënnale van Taipei (2010); de Appel arts centre, Amsterdam (2014 & 2010) en Performa 07, 09 en 11, New York. Hij publiceerde zijn eerste boek *Script Opposition in Late-Model Carrot Jokes* in 2011 en is gastdocent bij Malmö Art Academy.

Performers

Clara Amaral (1984, PT) studeerde dans in Lissabon - FMH en Choreografie in SNDO, Amsterdam. Tijdens een residency programma van een maand bij Dansmakers Amsterdam (2012) ontwikkelde ze *The Work*, waarmee ze het begrip arbeid en zijn instrumenten verkent. Ze ontving een danceWEB Scholarship (2014), en werd uitgenodigd voor Makers Intensive bij Dansmakers Amsterdam.

Mark Bellamy (1963, UK) werkt nu 25 jaar in de internationale wereld van theater, performance, film, televisie en radio. Hij is een acteur, mimespeler, poppenspeler en radio presenter. Hij heeft gewerkt met o.a.: De Daders, Griff Theater, Golden Palace, Gallili Dance, Feike Boschma, Nicoline Van Harskamp, Sara Van Der Heide, Radio Netherlands en de BBC-radio.

Thomas Dudkiewicz (1989, NL) studeerde af aan de Toneelacademie van Maastricht in 2011. Sindsdien heeft hij gewerkt als acteur, schrijver en theatermaker bij instellingen in heel Nederland en België. Hij maakt deel uit van het performance collectief Urland, dat momenteel werkt aan het laatste deel van hun *Internet Trilogy* bij Productiehuis Rotterdam (*Internet of things / Prometheus the Firebringer*).

Margo van de Linde (1982, NL) is een in Amerika opgegroeide Nederlandse regisseur, actrice en zangeres. Van der Linde heeft een BA Podiumkunsten van Middlesex University, een BA Performance Studies aan de Universiteit van Amsterdam en een Masters of Theater van DasArts, Amsterdam. Ze heeft meer dan 10 jaar gewerkt in de entertainment-industrie als stand-up comedian en als presentator van diverse Burlesque shows. Daarnaast is zij theatermaker.

Keyna Nara (1978, BE) is een Japans / Franse performer. Ze studeerde aan de Rotterdamse Dansacademie en behaalde onlangs haar master in Theater en Dans Theorie aan de Universiteit Utrecht. Als performer heeft ze gewerkt met verschillende kunstenaars,

waaronder Marina Abramović, Fiona Tan, Joachim Robbrecht, Bruno Listopad en Krisztina de Châtel.

Claudio Ritfeld (1985, SR) is dichter, muzikant en theatermaker. Als autodidact trad hij toe tot het Theatre Company '020' in Amsterdam, waar hij studeerde bij choreograaf Maxi Hill. Zijn artistieke praktijk omvat sindsdien naast dans ook muziek, schrijven, componeren en theatrale performance. Hij maakte onlangs deel uit van Tino Sehgal's *One Year at the Stedelijk* (2015).

Evelyne Rossie (1986, BE) is een danser en afgestudeerde van Contemporary Dance van de AHK, Amsterdam. Recente projecten en performances omvatten *Exhibit*, *House of Crying Yellow Tears*; *Pansy Metal / Clovered Hoof*, Anita Pace & Mike Kelly, Stedelijk Museum Amsterdam; en *The Free Builders*, Moving Futures Festival.

Loveday Smith (1968, UK) studeerde 3 jaar bij East 15 Acting School in Londen onder Maggie Bury. Ze werkt al meer dan 20 jaar met diverse grote regisseurs, waaronder Sir Peter Hall en Sam Mendes. Smith woont en werkt in Nederland als een voice-over actrice en een actief lid van de Orange Tea Theatre ensemble. Ze nam deel aan Tino Sehgal's *A Year at the Stedelijk* in 2015. Smith werkt momenteel aan haar one-woman show *The Strumpet with a Trumpet*.

Gerrie de Vries (1956, NL) is een mezzosopraan, studeerde aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam en is internationaal bekend om haar 20e-eeuwse repertoire. Ze heeft talrijke werken uitgevoerd, vaak geschreven voor en opgedragen aan haar, zoals *Pancho Villa*, liederen door Robert Zuidam en *I am her Mouth*, een solo stuk van Jan van de Putte. Zij is momenteel artistiek directeur van De Helling, een initiatief voor kleinschalig muziektheater in Nederland.

Colofon

Para/Fictions

29 januari 2016 – 9 april 2017

Team Defne Ayas, Natasha Hoare (concept),
Samuel Saelemakers

Calla Henkel en Max Pitegoff Defne Ayas,
Natasha Hoare
Oscar Santillan Natasha Hoare

GesamttkkunnsttMeshuggahhLaandttt
Charlemagne Palestine
29 januari – 1 mei 2016

In samenwerking met Kunsthalle Wien, Wenen
Curator Luca Lo Pinto (Kunsthalle Wien),
samen met Samuel Saelemakers

Relational Stalinism - The Musical

Michael Portnoy

29 januari – 6 maart 2016

Curatoren Defne Ayas, Natasha Hoare
Co-productie met A.P.E (art projects era)
Productie en dramaturgie adviseur Maaïke
Gouwenberg

Performers Clara Amaral, Mark Bellamy,
Thomas Dudkiewicz, Margo van de Linde,
Keyna Nara, Claudio Ritfeld, Evelyne Rossie,
Loveday Smith, Gerrie de Vries

Bijzondere dank aan Pieter van Druuten en
Wilfried Lentz Rotterdam

Bezoekersgids

Redactie & schrijven Defne Ayas, Natasha
Hoare, Samuel Saelemakers, Vanessa Joan
Müller voor de werkbeschrijvingen van
GesamttkkunnsttMeshuggahhLaandttt

Engelse tekstredactie Rosa de Graaf,
Natasha Hoare

Nederlandse tekstredactie Yoei Meessen,
Samuel Saelemakers, Adelheid Smit

Vertaling (Engels - Nederlands) Carmen van
den Bor, Hessel de Ronde, Adelheid Smit

Ontwerp APFEL, Kristin Metho

Drukker Raddraaier

Afbeelding cover Dan Mohr

Fondsen

Para / Fictions wordt ondersteund door Stichting AMMODO, Amsterdam.

A
M
D
M
O

Relational Stalinism - The Musical is mogelijk gemaakt door de financiële steun van Fonds 21, de Gemeente Rotterdam en de Ambassade van de Verenigde Staten van Amerika.

De conferentie *Artists' Ideals and the Ideal Curator* wordt ondersteund door het Mondriaan Fonds en Art Rotterdam 2016.

Witte de With Center for Contemporary Art wordt ondersteund door de Gemeente Rotterdam en het Ministerie van OCW.

Staf Witte de With

Directeur **Defne Ayas**
Adjunct Directeur **Paul van Gennip**
Curators **Natasha Hoare, Samuel Saelemakers**
Associate Director Education & Public Affairs
Yoeri Meessen
Business Coordinator **Sarah van Overeem-van der Tholen**
Publications & Website Associate
Maria-Louiza Ouranou
PR, Marketing & Communication Associate
Adelheid Smit
MarCom Officer / Directie Assistent
Angélique Kool
Office Manager **Gerda Brust**
Events & Office Assistent **Emmelie Mijs**
Productie Assistent **Wendy Bos**
Educatie Assistent **Docus van der Made**
Receptie en Bibliotheek **Erik Visser**
Receptionist **Erwin Nederhoff**
Senior Technical Supervisor **Line Kramer**
Stagiairs **Rosa de Graaf en Frederike Sperling**
(Curatorial), **Carmen van den Bor en Jeroen Lavèn**
(PR & Communicatie)

Extern

Hoofdredacteers **WdW Review**
Defne Ayas, Adam Kleinman
Eindredacteur **WdW Review Orit Gat**
Installatieteam **Ties ten Bosch, Jonathan den Breejen, Carlo van Driel, Chris van Mulligen, Hans Tutert, Ruben van der Velde**
Receptie **Francine van Blokland, Ella Broek, Remy Elenga, Marguerite de Geus, Rabin Huissen, Annelotte Vos, Gino van Weenen**
Educatieteam **Lisa Diederik, Hannah Kalverda, Germa Roos, Bram Verhoef, Gino van Weenen, Lesley Wynands**
Administratie **Frank van Balen, Suzan van Heck**
Raad van Toezicht **Kees Weeda (voorzitter), Patrick van Mil (penningmeester), Jeroen Princen, Karel Schampers, Nathalie de Vries, Katarina Zdjelar**
Zakelijk advies **Chris de Jong**

Para / Fictions

29 januari 2016 – 9 april 2017

Calla Henkel & Max Pitegoff: 29 januari – 10 april 2016

Oscar Santillan: 22 april – 3 juli 2016

GesamttkkunsttMeshuggahhLaandtttt

Charlemagne Palestine

29 januari – 1 mei 2016

Relational Stalinism – The Musical

Michael Portnoy

29 januari – 6 maart 2016

Witte de With
Center for Contemporary Art
Witte de Withstraat 50
3012 BR Rotterdam
Nederland

Voor informatie:
T +31 (0)10 411 01 44
F +31 (0)10 411 79 24
info@wdw.nl
www.wdw.nl

